

PRIVILEGIADA PER ATRAURE (I RETENIR) TALENT

L'any 2010, la revista *Nature* va publicar un especial titulat *Science and the city* on analitzava quins eren els factors que permetien a una ciutat ser capdavantera en ciència, i en destacava la seva capacitat d'atraure i retenir talent. A l'article titulat *Building the best cities for science*, la professora Mary Walshok (UCSD) conclouïa que, de fet, hi havia tres factors principals: *funding*, *freedom* i *lifestyle*.

El primer d'aquests elements és prou explícit: sense uns mínims de finançament a fons perdut, tradicionalment provinents del sector públic, cap ecosistema científic se'n pot sortir. El segon (*freedom*) és més complex, i fa referència a la capacitat d'una institució acadèmica per desenvolupar amb llibertat el seu propi projecte. I aquí s'hi inclou des de la lliure determinació de les prioritats científiques fins a la imprescindible flexibilitat en la política laboral.

El *lifestyle* inclou qüestions força òbvies a primera vista (com el clima o l'atractiu cultural d'una ciutat), però també altres aspectes absolutament fonamentals per a una ciutat que vulgui jugar un paper en la batalla global del talent: essencialment, totes les qüestions relacionades amb l'estat del benestar del país acollidor.

És possible que una certa tendència a la modèstia ens faci creure que estem lluny de destacar en totes aquestes categories. Però qui hagi estat directament involucrat en la contractació d'un investigador o investigadora provinents d'un altre país (independentment de la seva nacionalitat) deu saber que Barcelona no ocupa una mala posició per competir, al contrari.

És cert que el finançament de la recerca encara està lluny del que seria desitjable, però també ho és que els programes europeus han estat i continuen sent font d'oportunitats. És cert que la majoria d'institucions segueixen vivint encotillades per una administració pública amb dificultats per entendre la manera de regular el sector públic científic, però també ho és que iniciatives públiques com Icrea han estat un esplèndid instrument en favor d'aquella *freedom* que esmentava l'article. És cert que el nostre estat del benestar surt d'una dècada molt complicada, però també és òbvia l'alta qualitat del nostre ensenyament o sistema de salut pública.

Aquesta combinació d'ampolles mig plenes (i, per tant, també mig buides) porta a considerar que avui Barcelona és una ciutat privilegiada en la batalla global pel talent científic, com a mínim en l'escenari europeu. No cal caure en el cofoisme, però sí que cal reconèixer les grans virtuts de la nostra capital per poder continuar atraient (i retenant!) talent científic d'alta qualificació.

No en va, gairebé deu anys després d'aquell article Barcelona és la vuitena ciutat europea en termes de publicacions científiques d'excel·lència, d'acord amb el darrer rànquing *Nature Index 2018 Science Cities*. Per adonar-se de l'enorme mèrit de les nostres universitats i centres de recerca, que ho han fet possible, només cal veure quines són les set ciutats per davant de Barcelona: totes pertanyen a estats amb una llarga tradició de política científica i amb inversions públiques molt superiors a la nostra. I cap d'elles al sud d'Europa, esclar.

I és que, com deia fa uns anys l'estimat amic Jordi Camí, "en igualtat de condicions, Barcelona és insuperable". Ara només cal que aconseguim la igualtat de condicions.

PEP MARTORELL

Director associat del Barcelona Supercomputing Center